

Comentaris a la Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya Laura Borràs

“La cultura, eina de transformació”

Benvolguda Consellera:

cap membre de la redacció de **LO CAMPUS** la coneixem personalment però un dia ens vàrem lligar com “amics” a Facebook i hem acabat familiaritzant-nos amb vostè pel tsunami de fotografies que vostè mateixa ha penjat a la xarxa, fins i tot o sobretot sobre situacions familiars, a més de fotografies d'amics i coneguts de la multitud d'actes culturals que vostè ha seguit per tot el País.

Una imprudència de quan no era Consellera i que ara ho aprofiten utilitzant aquest material per criticar-la durament fins a la calúmia.

Nosaltres també li farem uns comentaris crítics, però des del respecte, l'estimació i sobretot fent-li una crítica constructiva.

Vostè és possible que no ho accepti, però vostè junt amb la Consellera Elsa Artadi, representa la tradició política i pràctica de l'ideari dels Presidents de la Generalitat, sobretot del President Torra, tant èpic i íntegra i tant poc “diplomàtic” i pràctic. Vostè més que ningú és “la idea President Torra” en versió Dona o sigui com a dona: més intel·ligent i efectiva.

Tota aquesta ensabonada inicial li fem perquè ens la creiem, però sobretot perquè ha sabut començar a portar a la pràctica el que el president Torra ja havia anunciat en el Pla de govern, però que no veiem enlloc. Què és que el govern Torra pràctica una governança amb transversalitat de les polítiques importants entre els diferents Departaments del govern.

Això de la “transversalitat” era un desig, però un govern de coalició ho fa molt difícil, sobretot si els Consellers és miren de reüll -com passa, encara que ho negueu oficialment- i si per la falta “d'unitat política” acaben sent contrincants en les futures comtesses electorals.

Sigui com sigui, el Departament de Cultura ha presentat un treball denominat “La cultura, eina de transformació” que ha propiciat un document base, una versió en l'odiós PowerPoint i especialment la realització d'un Consell de Govern específic dedicat a la transversalitat de la Cultura, a més d'una especial i

solemne presentació pública.

Ho adjuntem tot, perquè tot plegat és més que un document, és una operació de comunicació ben lloable, però que pel fet de ser una síntesi del treball fet o en marxa, immediatament pots veure les mancances. (En aquest número de **LO CAMPUS**, a la pàgina 6, recollim part de tot aquest treball amb la versió oficial del Departament).

Li plantejarem dues temàtiques que cal abordar per seguir la transversalitat de la Cultura i que vostè NO contempla. (Només ho apuntarem):

PRIMERA TEMÀTICA

S'oblida de les “Produccions Creatives Pròpies de les Universitats de Catalunya” i en general de totes les universitats de parla catalana. S'oblida de la seva incentivació, de l'ajut que mereixen i de la seva difusió.

En moltes de les Universitats tenen establert orgànicament un “Servei Cultural Central”, en d'altres és un servei cultural en xarxa. A més cada Facultat, Escola i Departament és un món molt interessant en producció cultural.

Hi ha Facultats que per la seva especialitat en algun dels camps de la cultura, en les pròpies assignatures, en treballs de final de curs -individuals o compartits- i en treballs de post-grau, hi ha una immensa producció cultural i normalment és de molta qualitat amb estàndards totalment professional encara que siguin creats per amateurs, però tota aquesta creativitat té una pobre difusió.

Difusió quasi nul·la entre les pròpies comunitats universitàries, fins i tot en una mateixa universitat ningú coneix el que es fa culturalment a les aules, als platós o als tallers dels diferents centres. No cal dir que un estudiant universitari de Catalunya està d'esquena a un del País Valencià i viceversa, per posar un exemple.

També a l'àmbit de la ciutadania, dels diversos públics potencials aquesta immensa, suculent i elegant oferta cultural universitària no els hi arriba, no és programada, no és distribuïda, no és difosa en general.

“Empremta de mà” (1974) d’Antoni Tàpies.
Obra en solidaritat al poble vietnamita, oferta a Comissions Obreres de Catalunya.
Fundació Antoni Tàpies ©.

EDITORIAL (continuació)

¿Tot aquest món no li pot fer costat un Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya que es creu de veritat la “transversalitat de la cultura”?

SEGONA TEMÀTICA

El treball “La cultura, eina de transformació” obvia les qüestions de l’Aran i de la seva cultura.

Senyora Borràs: ja sabem o suposem el seu respecte a la Val d’Aran i tot el que l’envolta, fins i tot ens creiem que seria capaç de recitar-nos en veu alta els clàssics de l’occità, però el cert és que al seu Document i tot el que l’envolta, no contempla res d’Aran.

La cantarella sempre és la mateixa, ens diuen: allà on diu Catalunya o català hi podeu llegir Aran o aranès. Tot és ben difícil, que a més de no escriure-ho, els aranesos han de imaginar que també hi son.

Ja n’hi ha prou: Deixant de banda els unionistes democràtics com els unionistes feixistes que sempre fan d’espanyolistes; els independentistes catalans actuen amb mentalitat de filo-centralisme català. Un centralisme conscient o inconscient, però s’obliden de l’altra realitat nacional de Catalunya.

Ja sabem que hi ha Institucions araneses, que hi ha un cos legislatiu i que la cultura a Aran és una competència plena del Conselh Generau d’Aran, però tam-

bé sabem que la Generalitat de Catalunya ha de cooperar en la protecció i promoció de la cultura aranesa i occitana.

A més els Departaments de la Generalitat de Catalunya han d’ajudar a les indústries culturals i donar suport per a la promoció de la llengua pròpia d’Aran en qualsevol dels àmbits relacionats amb la cultura, les indústries culturals, la creació cultural o els mitjans de comunicació.

Però també la legislació vigent contempla que calen impulsar les iniciatives necessàries per a coordinar els esforços amb la resta de territoris occitans en favor de la promoció i la preservació de la llengua.

Ho veu, senyora Borràs quan camp té per recórrer amb la seva “transversalitat cultural entre Departaments”.

Li fem només tres propostes concretes:

PROPOSTA A (Ben petita i fàcil).

Al web institucional de la Generalitat de Catalunya, en el seu lloc referit al Departament de Cultura i en el seu apartat de “Llengua Catalana”, hi ha increïblement el sub-apartat “d’Occità”. Cal remodelar-ho i canviar-ho.

Primer, perquè l’occità no és

català i segon perquè l’aranès -denominació a Aran de l’occità- es mereix un apartat independent propi, amb una entrada directa.

Les formes també porten ideologia i política, encara que parlem de llengua.

PROPOSTA B

Que la Generalitat de Catalunya ajudi econòmicament a la iniciativa privada, a la iniciativa associativa, al propi Conselh Generau d’Aran i als Ajuntaments aranesos que volem construir un modern i singular **Palau de Congressos**, amb instal·lacions escèniques, culturals i universitàries de primera divisió, acollint el gran **“Centre de Referència de la Cultura Occitana”**. Tot aquest complex localitzat a la capital del País o sigui Vielha, amb diferents subseus al territori aranès.

Un edifici singular i emblemàtic realitzat a través d’un concurs internacional d’arquitectura, que sigui motor de cultura. I que també propiciï el turisme cultural.

Aquest Projecte, que potser tant transcendental, no el podem fer sols des d’Aran, necessitem la solidaritat dels catalans.

Ja que tenim els terrenys municipals: Qui no ha somiat a Aran en tenir una mena de Guggenheim de la cultura occitana?

PROPOSTA C

Ha d’haver un canvi radical dels mitjans de comunicació públics en aranès.

Tenim una radio i televisió en dial d’emissió, durada d’emissió, horaris, difusió i inversions en producció propis (sigui original o doblada) dignes d’un País colonitzat. A qualsevol independentista català l’hi hauria de caure la cara de vergonya de com estant el mitjans de comunicació públics a la Val d’Aran.

Sort dels periodistes aranesos professionals que hi treballen.

A Aran només es podrà viure de veritat en aranès, si tenim un mitjans de comunicació en aranès les 24 hores al dia. Perquè serà una potent eina de normalització lingüística.

Necessitem una “Corporació Aranesa de Mitjans Audiovisu- als” ben finançada i amb molta creativitat. Seria tot un motor modern de creació de cultura.

Senyora Borràs ho veu, un nou camp com l’aranès, que té per recórrer amb la seva “transversalitat cultural entre Departaments”. Ajudi’ns.

+++

Força a la cultura !!! ... i com vostè diu: “la cultura, una eina de transformació”.
Salutacions cordials

La redacció de LO CAMPUS